

Podívejte se
na náš web

Sraz jawistů | Kloboukový den | Výročí charity | Cyklovýjezd se starostou

Také letos byl v Luhačovicích v termínu 12. až 15. září více než jindy slyšet smích, zpěv a lidová hudba. A to vše v nádherných lidových krojích z nejrůznějších koutů Čech, Moravy a Slovenska.

V naší lázeňské perle Moravy si opět po roce daly dostaveníčko dětské folklorní soubory při příležitosti již 27. ročníku festivalu Písni a tanec.

Letošní ročník byl zahájen ve čtvrtek v knihovně literárně dramatickým večerem, který byl plně v duchu motto zakladatelky festivalu paní Věry Haluzové, tedy Děti dětem. Kromě spisovatele Jana Svitáka se představily děti ZUŠ z Uherského Brodu s představením Dřevěný zámeček, ale také se tvořilo, zpívalo i opékalo.

V pátek v Pozlovicích při slavnostním zahájení u pamětních desek

manželů Haluzových a Antonína Václavíka promluvila PhDr. Věra Kovářů, a připomněla tyto významné osobnosti včetně osoby dr. Karla Pavlišťíka, kterým byly jednotlivé programy v rámci festivalu věnovány. V rámci pořadu Vitajte u nás pak diváci tleskali domácím souborům Malému Zálesí a Leluji, ale i výkonům souborů Dubravjáneek z Doubrav, Slatinka za Suché Lozi a hostům z Čech.

V sobotu se ve vystoupeních souborů Fěrtúšek ze Strážnice, Klobučánek z Valašských Klobouk, Barunka z České Skalice a Leluja v programu s názvem Snění prolínala poezie a lidová hudba. Tento pořad byl totiž věnován osobnosti básníka Jana Skácela.

Neděle pak provedla účastníky v rámci programu s názvem Dva životy jeden svět místy spojenými

s životem prof. Antonína Václavíka. Diváky nadchla představení domácích Malého Zálesí a Leluje, souborů Šternovjáneek z Újezdu u Brna, Hradišťánku a CM Husličky a písničky z Uherského Hradiště a také hostů ze Slovenska, kterými byli Kalužiar z Martina a Skaličánek ze Skalice.

Vše opět za nádherného počasí, které si účastníci festivalu snad vyprosili při nedělní slavnostní mši v kostele v Luhačovicích spojené s děkováním za úrodu.

Za pořádající spolek Kulturní Luhačovice je ještě jednou potřeba povědět díky. Díky patří všem těm, co bez nároku na ohodnocení a ve svém volném čase jakkoliv přispěli k zdárnému průběhu festivalu.

Mgr. et Mgr. Přemysl Janík,
organizátor festivalu a radní
města Luhačovice

www.luhacovice.cz

INFORMACE / PŘEDPRODEJ
Tel. 608 326 255 / www.luhacovice.cz

DIVADLO PRO DĚTI

Pátek
4.10.
16:00
Kinosál

**MAKOVÁ PANENKA
A MOTÝL EMANUEL**
Liduščíno divadlo Praha.
Pro děti od 3 do 9 let.
Délka představení: 60 min.

VERNISÁŽ VÝSTAVY

Sobota
5.10.
16:00
galerie
elektra

**FRANTIŠEK PAVLIČKA
GRAFIKA, OBRAZY
LITOGRAFIE**
Úvod: Miroslav Potyka
a PaedDr. Jiří Jilík
Zpěv: ženský sbor Jahoda

TALK SHOW

Sobota
19.10.
19:30
Sál MěDK

**ZŮSTANE TO MEZI NÁMI
EVA HOLUBOVÁ
& BOHUMIL KLEPL**

PŘIPRAVUJEME:

Sobota
23.10.
19:00
Sál MěDK

**ONDŘEJ
HAVELKA**
A JEHO MELODY MAKERS

UDÁLOSTI VE MĚSTĚ

Lidé obdivovali nablýskané motocykly JAWA

V poslední srpnový den si dali v Luhačovicích dostaveníčko milovníci motocyklů značky JAWA.

Na promenádu k Jurkovičovu domu si jejich nablýskané stroje přišly prohlédnout stovky lidí. K vidění byly snad všechny možné typy motocyklu této značky. Přichodí mohli obdivovat mimo řady sériově vyráběných strojů z různých epoch i různé závodní speciály

a rovněž zde byl vystaven sněžný skútr Jawa. Nechyběla samozřejmě ani třímístná vozítka Velorex s motorem Jawa. Mimo to byly k vidění i některé skvosty dalších značek, jako například třímístný motocykl Čechie (Bömerland) nebo legendární motocykl Indian. Setkání ozvláštnily letos i modely historických letadel.

Nikola Synek

Kloboukový den

V neděli 8. září se v Luhačovicích uskutečnil další ročník Kloboukového dne.

Nechyběla při něm jako obvykle historická módní přehlídka, hudební vystoupení ani taneční show. Akci tradičně uspořádal Luhačovický okrašlovací spolek Calma. A to na počest jubilea narození Marie Calmy Veselé – pěvkyně, básničky, kulturní

buditelky a manželky prvního ředitele luhačovických lázní, podle které se spolek pojmenoval. Spolek se touto akcí již léta snaží přimět veřejnost, aby se vracela k tradici noblesního odívání, které vždy k pobytu v lázních patřilo. Na výzvu spolku tak na Lázeňské náměstí opět dorazila v klobouku nejen řada jeho přívrženců a členů, ale také mnozí lidé

z publika. Každoročně je rovněž vyhlášen také účastník z řad veřejnosti, který se stylem svého oděvu nejlépe trefil do tradice lázeňského odívání. Lidé se tradičně dozvěděli řadu informací o tom, co se nosilo v různých epochách, a kromě krásné přehlídky kostýmů je spolek potěšil také vystoupením své taneční skupiny Crazy Flappers, která se zaměřuje

především na období charlestonu. Přestože víkend byl deštivý, nakonec se podařilo akci uskutečnit na obvyklém místě – tedy pódiu pod širým nebem, které se nachází u Společenského domu. A i přes vrtochy počasí se akce opět shledala se značným zájmem návštěvníků města i místních obyvatel.

Nikola Synek

O vítání občánků byl opět zájem

V pátek 20. září se v obřadní místnosti luhačovické radnice uskutečnilo další vítání občánků. Při slavnosti se tentokrát vítalo deset nedávno narozených luhačovických miminek, která přišla na svět v květnu, červnu a červenci tohoto roku. Starosta Marian Ležák novým občánkům města i jejich rodičům popřál hodně zdraví a štěstí do dalšího života a předal rodičům miminek pamětní mince a pamětní listy,

pro maminky nechyběla také kytička. V programu setkání bylo i krátké vystoupení dětí z místní mateřinky a podpis rodičů do pamětní knihy. Rodiny malých občánků se pak mohly společně také vyfotit u přichystané kolíbkky. Zájem o letos obnovenou tradici vítání občánků neutuchá, možnosti účastnit se slavnosti využily všechny pozvané rodiny.

Nikola Synek

ZPRÁVY Z RADNICE

Na setkání vedení města s občany se řešila budoucí podoba letního kina i další věci

Kultura a služby byly hlavními tématy třetího ze série setkání vedení Luhačovic s občany lázeňského města. To se uskutečnilo 10. září v salonku domu kultury Elektra.

„Především jsme chtěli občanům představit naši vizi fungování letního kina, kterým rozšíříme kulturní nabídku ve městě v příštím roce. Kino bude putovní – nabídne představení na terase městské plovárny, v areálu SC Radostova a také v místních částech. Promítání tedy proběhne také na vyletišti v Kladné Žilínu, v kulturně sportovním areálu v Řetechově i ve společenském centru v Polichně,“ nastínil starosta Marian Ležák. Vysvětlil také důvody, proč se toto řešení jeví jako ideální. „Jednak chceme nabídnout letní kino opravdu všem občanům, takže různé lokality jsou zárukou toho, že na některé představení to budou mít opravdu blízko. Také díky tomu nebude v souslednosti s letním kinem žádné místo dlouhodobě zatíženo zvýšeným ruchem spojeným s pořádáním takového představení,“ přiblížil

starosta. Výhodou všech míst je podle něj také dostatečné zázemí jak pro techniku potřebnou k projekci, tak pro zajištění občerstvení a je zde také potřebné sociální zařízení.

Myšlenka nabídnout občanům letní kino před časem sklídila nadšené ohlasy obyvatel v anketě, která proběhla na internetu. „Při představení na setkání, kde se k naší vizi letního kina mohli všichni občané vyjádřit a osobně s námi věc prodiskutovat, jsme nezaznamenali žádné námítky proti našemu plánu na realizaci této myšlenky. Už v příštím roce se tedy mohou lidé těšit na letní kino v podobě, jakou jsem popsal,“ doplnil starosta.

Kromě letního kina se na zájmové debatě řešila například i budoucí možnost podoby některých akcí, od občanů vzešlo mimo jiné uznání za širokou kulturní nabídku ve městě, ale zazněl třeba i dotaz, zda by nebylo možné ve městě do budoucna pořádat třeba farmářské trhy. Řešila se i současná oprava vstupu do kulturního domu nebo

v budoucnu plánované opravy rozsáhlého komplexu Elektry. Přítomna proto byla i ředitelka MěDK Elektra Hana Slováková. Ta vysvětlila například situaci ohledně budoucí rekonstrukce zdejšího kinosálu. „Projekt na jeho opravu je připraven, ale čeká se na vypsání vhodné státní nebo evropské dotace, která by městu umožnila rekonstrukci financovat,“ podotkla Slováková.

Další debata se upírala ne už ke kultuře, ale k dostupnosti různých služeb ve městě. „Dotkli jsme se i otázky dostupnosti některých specializovaných zdravotnických pracovišť nebo fungování a nabídky různých obchodů v Luhačovicích. Diskuse byla podnětná a občanům se popsaly možnosti, kterými může město některé věci ovlivnit. Například se intenzivně řešil i konkrétní dotaz k pořízení rentgenu. „Luhačovice jako pětitisícové město mají určitý rozsah zdravotních služeb, které podporujeme a plní pro nás důležitou funkci dostupnosti základní zdravotní péče. Rozumím

dotazu i snaze o rozšíření služeb, ale pořízení rentgenového zařízení je aktuálně s ohledem na vstupní a následné provozní náklady nad finanční možnosti města,“ vysvětlil starosta Ležák.

Všechny připomínky lidí přitom ale rozhodně vítá. „Jsem rád za každý názor, který nám naši občané řeknou. Čím více lidí této možnosti při veřejných setkáních využije, tím více podnětů získáme a budeme se na jejich základě moci lépe rozhodovat, co dalšího pro občany ve městě udělat,“ poznamenal starosta. Věří tak, že zájem občanů o nabízené besedy se v budoucnu bude postupně zvyšovat. Na těch dosavadních se sešlo vždy mezi dvěma a třemi desítkami občanů. „Snažíme se vyjít lidem vstříc tématy i místy konání, například příště počítáme se setkáním v budově knihovny. Věřím, že na nejbližší akci, jejíž téma i termín opět s předstihem zveřejníme, přijdou svůj názor vyjádřit další občané, kteří tuto možnost ještě nevyužili,“ uzavřel starosta.

Nikola Synek

Luhačovice připravují oslavy sametové revoluce

Měsíc listopad bude nám všem připomínat, že svoboda a demokracie, ve které můžeme nyní žít, není rozhodně samozřejmá a měli bychom si jí vážit. Také v Luhačovicích připravujeme v období kolem 17. listopadu vzpomínkové akce. V neděli 17. listopadu zvou zástupci města Luhačovice na setkání občanů v ulici Dr. Veselého, kde si společně připomeneme události těch dní a poselství pro další generace. „Chtěl bych pozvat všechny, kteří vnímají obrovský dopad sametové revoluce na život v našem městě. Nesvoboda se projevila ve všech oblastech našeho života a musíme si stále připomínat, jaké škody může každá diktatura napáchat. Je potřeba tyto skutečnosti znát, a proto město připravuje k třicátému výročí sametové revoluce tematický týden. Příznaky nesvobody se objevují i v dnešní době a je potřeba mít vůli a snahu to změnit,“ připomněl starosta Luhačovic

Marian Ležák. Místostarosta města Jiří Šústek vyzval v červencovém čísle Luhačovických novin občany ke sdílení vzpomínek na události v listopadu 1989 v našem městě. „Sametová revoluce probíhala i v Luhačovicích a rádi bychom výjimečnost oněch dní připomněli v seriálu vzpomínek a fotodokumentace. Proto vás chceme požádat o zaslání informací k průběhu revolučních dní v listopadu 1989 v Luhačovicích, o napsání vaší vzpomínky, zaslání fotografií, které následně vrátíme, o odkazu na pamětníky, se kterými bychom připravili rozhovor atp. Není to doba příliš vzdálená, ale přesto už mnozí nepamatují úžasnou atmosféru té doby, jiní už nejsou mezi námi a další v kontextu dní současných události překrucují a zamlžují. Máme za to, že svoboda, kterou jsme v té době získali, se musí připomínat a chránit.“ V kostele svatě Rodiny bude 17. listopadu sloužena slavnostní

mše svatá na poděkování za 30 let svobody a všechny oběti totalitního režimu s prosbou o zachování svobody a demokracie dalším generacím. Městský dům kultury připravil na 19. listopad komponovaný pořad Dialog dvou světů k památce výročí sametové revoluce, ve kterém vystoupí umělci, kteří byli přímo v listopadových událostech, herec Jan Potměšil, jenž hovoří o setkáních s Václavem Havlem. V průběhu besedy přečte některé málo známé dobové dokumenty, články či básně inspirované revolučními událostmi. Vynikající houslista a zároveň hudební skladatel Václav Návrat zkomponoval od té doby celou řadu skladeb pro sólové housle s humanistickými odkazy na duchovní svobodu. Uvede zde průvodním slovem a zahráje skladby: Nigredo (Temno), Rajska zahrada, Poutník čistoty a jako vrchol zazní závazné hudební dílo Jan Palach. Po komponovaném

programu o přibližně hodinové délce bude následovat beseda. Luhačovické kino uvede v pondělí nadčasové poselství o útrapách židovského chlapce za druhé světové války film Nabarvené ptáče, ve středu 20. listopadu promítne životopisný film Masaryk, ve čtvrtek 21. listopadu české místy humorné drama natočené podle knihy Jaroslava Rudíše Národní třída a v pátek 22. listopadu premiéru dramatického příběhu odehrávajícího se na pozadí velkých společenských změn, rozpadu komunismu a vytvoření demokratického Československa, amnestie a vzpoury v leopoldovské věznicí, Amnestie. V týdnu od 18. do 22. listopadu bude v knihovně uspořádána výstava u příležitosti oslavy výročí. Knihovna připravuje také výukové programy pro žáky základních škol a studenty SOŠ. Podrobnější programy najdete v listopadovém čísle Luhačovických novin.

Místo vlaků dopraví cestující do Luhačovic náhradní autobusová doprava

Lidé, kteří míří vlakem z nebo do Luhačovic, musejí počítat s výlukou na trati. Kvůli opravám na tzv. Vlárské dráze, ohlášeným Správou železniční dopravní cesty, proto České dráhy zavedly náhradní autobusovou dopravu, a to od 16. 9. až do 29. 11. Informovala o tom mluvčí Českých drah Vanda Rajnochová. „Výluka je v úseku Bojkovice – Uherský Brod na trati 341 Vlárský průmysk – Staré Město u Uh. Hradiště, Luhačovice – Újezdec u Luhačovic. Dopravce České dráhy, a. s.,

proto musí přistoupit k následujícím opatřením: Po dobu výluky budou všechny vlaky ve vyloučeném úseku nahrazeny náhradní autobusovou dopravou. Náhradní autobusová doprava je organizována dle výlukového jízdního řádu,“ informovala mluvčí. Kromě samotné dopravy osob se omezení dotkne lidí, kteří využívají možnost dopravy kol. „Přeprava jízdních kol je v vlakové kategorii R zajištěna nákladním automobilem (nakládku a vykládku zavazadla si cestující zajišťuje sám).

U ostatních spojů není přeprava jízdních kol zajištěna,“ upozornila mluvčí.

Cestující v Luhačovicích budou do autobusů zajišťujících náhradní dopravu nasedat přímo před budovou železniční stanice.

Níže uvádíme umístění zastávek náhradní dopravy související s uvedenou výlukou ve všech souvisejících stanicích:

Uherský Brod – dopravní terminál | Újezdec u Luhačovic – před výpravní budovou žel. st. | Polichno

– na aut. zastávce Luhačovice, Polichno | Biskupice u Luhačovic – na aut. zastávce Biskupice | Luhačovice – před budovou žel. stanice Šumice – na aut. zastávce Šumice žel. st. | Nezdenice – na aut. zastávce Nezdenice žel. st. | Záhorovice – na aut. zastávce Záhorovice | Bojkovice – před budovou žel. stanice | Bojkovice město – na zastávce Bojkovice Obchodní dům | Pitín zastávka – na autobusové zastávce Pitín žel. st.

Nikola Synek

„Za klienty se snažíme dorazit třeba i pěšky za sněhové vánice,“ říká ředitelka Charity Luhačovice Lenka Semelová

Charita Luhačovice (CHL) pomáhá ve městě a blízkých obcích už 15 let. Spoluzakládala a po celou dobu tuto organizaci vede její ředitelka Lenka Semelová. Společně jsme si povídali začátkem září, tedy právě v době, kdy si organizace připomínala své výročí. Co se podle Vás od založení CHL nejvíc změnilo?

Za tu dobu 15 let je to velký posun jak v profesionalizaci služeb, tak ve financování sociálních služeb. Začínali jsme se 3 zaměstnanci a teď je nás 17.

Asi se změnilo i nároky na zaměstnance, ne? Klienti jsou zvyklí jinak komunikovat, je tu GDPR, víc papírování...

Administrativa narostla opravdu neúměrně. Byrokracie je neuvěřitelná, souhlas od klienta musíme mít podepsaný v podstatě ke všemu. Hodně se změnilo to, že dříve to bylo hlavně o rozvážce obědů, zajištění úklidu, nákupů a pochůzek. Teď se služby více specializují na dopomoc doma s tím, co si opravdu člověk, případně rodina nemohou sami zajistit.

Konkrétně jde o co?

Pomoc s osobní hygienou, s péčí o vlastní osobu a podobně, specializuje se to na výkony, které člověk nutně potřebuje, ale sám je již nevládne. Co zvládne, nechává se na uživateli.

Pracovníků přibýlo, ale jistě i klientů, když populace výrazně stárne.

Začínali jsme s jednou pečovatelkou a jednou zdravotní sestrou,

v roce 2006 jsme měli výraznější přírůstek klientů, protože jsme převzali pečovatelskou službu do té doby spadající pod Zlín – odloučené pracoviště na luhačovickém Strahově. Enormní nárůst přichází také teď. Letošní rok je první, kdy nelze všem zájemcům zcela vyhovět. To se dřív spíše nestávalo, vždy jsme to zvládali, snažili jsme se přijmout dalšího pracovníka nebo aspoň někoho na půl úvazku. Ten nárůst je teď opravdu enormní, ale nepřichází s tím do sociálních služeb více peněz, takže i my musíme bohužel někdy lidem říci, že je kapacita naplněná, což je problém.

Klientů teď tedy máte kolik?

Teď od začátku roku do září máme obslouženo jen v pečovatelské službě už 90 klientů, o které průběžně pečujeme. Měsíčně je to obvykle 60 lidí. Někteří potřebují péči i třikrát denně od pondělí do neděle. Jiným se chodí jednou dvakrát týdně na konkrétní úkon. Pomáhá se třeba pečující rodině s hygienou klienta.

Znám to, naši skoro devadesátileté babičky také musí jezdit vypomáhat paní z Charity. Co se v péči o nesoběstačné klienty změnilo?

Skladba úkonů je dost neměnná, protože věci, ve kterých potřebují pomoc, jsou v podstatě stejné. Hodně se teď ale klade důraz na individualitu každého člověka. Každý člověk má své zvyky, stereotypy, nějak zařízený byt a sociální zázemí. Služby se těmito možnostmi přizpůsobují a my se klienty

snažíme nabádat, aby se nebáli používat specializovaných pomůcek, jako polohovací postele, invalidní vozíky, klozetová křesla. To vše dřív tolik nebylo, a když se najdou prostředky, dá se pořídit leccos. I pomůcky proti dekubitům (proleženinám), možnost je hodně, posun v péči je vidět.

Třeba i inkontinenční pomůcky nejsou ani tolik tabu, jako bylo toto téma kdysi, ne?

V rámci domácí péče je ale pomoc doma s intimními věcmi dost problém, čím starší je generace, tím to ještě vnímá citlivěji. Je fakt, že senioři mladších ročníků znají nabídku pomůcek z reklam a mají také odborné informace, které si sami chtějí hledat.

Informační věk s mobily a internetem vám asi přináší řadu usnadnění...

Nejde jen o to, hodně se změnilo vybavení domácností, hlavně pro nás moc znamenalo, že v současnosti už není skoro domácnost, kde by neměli splachovací záchod. Přitom když jsme začínali, tak to v obcích v okolí Luhačovic zdaleka nebylo pravidlem, teď je to spíš rarita. Snažíme se apelovat na ty, kteří stárnou, aby včas mysleli na to, přizpůsobit si domácnost z hlediska různých bezbariérových úprav. Pokud je byt vhodně přizpůsoben, člověk v něm může žít i ve stáří řadu let, je dobré, aby na jeho stárnutí byla domácnost trochu nachystaná.

Zmínili jste i finance v sociálních službách. S jakým rozpočtem jste začínali na začátku?

Rok 2004 jsme zahajovali za velké podpory města, tehdy jsme obdrželi příspěvek 100 000 Kč. Tenkrát nám to přišlo jako obrovská částka. To nám umožnilo přijmout pečovatelku, zdravotní sestru, já byla jeden sociální pracovník. Dalo se začít.

Co teď?

Dnes máme rozpočet okolo 6,5 milionu a finanční prostředky se získávají čím dál hůř. Každou korunu musíme daleko víc obhajovat. My získáváme od Zlínského kraje každoročně pověření k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu tak, abychom mohli žádat o dotace různé veřejné zdroje. Všechny tyto prostředky jsou pod bedlivým drobnohledem. V rámci obcí jsme se teď dostali řádově k půl milionu Kč od místních samospráv včetně Luhačovic. Naklonění obcí naší věci je stále větší, protože vidí, že opravdu za jejich občany jezdit pomáhá. Navíc sami ví, že se se stárnutím obyvatel potýkají.

Půl milionu ze šestimilionového rozpočtu je ale jen malá část...

Většinu tvoří dotace od MPSV, část je také vybraná od klientů.

Peníze jsou ovšem nataveny tak, aby byly dostupné. Aby tomu tak bylo, limituje je také vyhláška, která určuje maximální hodinovou sazbu. Další prostředky získáváme z grantů a darů, od sponzorů a z nadací. Problém je, že dřív nám to pokrývalo náklady třeba na pořízení konkrétních věcí – šlo to na vybavení a investice, teď jsme bohužel často nuceni využívat tyto peníze i jako provozní zdroje. Jako všude i u nás musejí stoupat mzdy, abychom si udrželi pracovníky, ale je to těžké. Nemůžeme konkurovat ziskovým společnostem a je hrozně těžké reagovat na to, když vám u supermarketu visí inzeráty nabízející pokladním 25 000 hrubého.

Tomu se dá asi těžko konkurovat...

Pracovníkům takovou částku nabídnout nedokážeme, přitom požadujeme, aby se neustále vzdělávali a pracovali na sobě, byli empatictí k uživatelům, uměli dobře řídit v létě i v zimě, když jezdí za klienty...

Tuto práci asi musí dělat lidé hodně i z přesvědčení, je to spíš poslání, ne?

Myslím, že naši pracovníci k práci i ke klientům mají opravdu vztah, a tak se také snažíme tvořit náš tým, z empatických lidí. Má to další rozměr, na který ale možná dlouhodobě trochu hřeší stát, který by měl více pomoci.

Jaké je řešení?

Třeba o financování sociálních služeb se uvažuje určitě víc než 10 let, ale taková změna stále nepřichází, i když by hodně pomohla. Snad se něco zlepší s chystanou novelou zákona o sociálních službách.

Prostředky z dotací dostáváte stále zpětně, nebo už dopředu? To býval největší problém, že?

Při změně na krajské financování soc. služeb se systém zrychlil. Zkrátila se doba čekání na první dotační prostředky daného roku, které teď chodí dříve. Ale stále je hluché období dvou měsíců u přelomu roku, kde je to problematické. Zvládáme to jen díky tomu, že za námi stojí Arcidiecézní Charita Olomouc, takže na první dva měsíce si půjčujeme na mzdy stále od ní nebo z arcibiskupství. Až přijde dotace, vracíme z ní pak tyto zapůjčené prostředky zpět.

Teď byla i nějaká petice v souvislosti s domácí péčí týkající se financování, že?

Jde o petici Doma je doma, která upozorňuje na podfinancování domácí zdravotní péče a neproplácení péče zdravotními pojišťovnami. Jen naše Charita Luhačovice vykazovala zdravotní pojišťovně v roce 2018 péči za asi 450 000 Kč, s tím, že nemáme stále uhrazenou částku 107 000. To je asi čtvrtina práce,

ROZHOVOR

kteřou naše zdravotní sestry odvedly a kterou díky regulacím pojišťovny zřejmě nikdy nedostaneme uhrazeno. To mi přijde opravdu hrozně nespravedlivé.

Ať se vrátíme k pozitivnějšímu pohledu na výročí Charity Luhačovice, zeptám se, co se tu podle Vás za tu dobu nejvíce povedlo?

Začínali jsme ve staré budově, která se opravila. Podařilo se zlepšit podmínky zaměstnanců, opravila se celá bývalá fara, udělala se nástavba, kde teď sídlí pečovatelky, udělalo se zázemí pro denní stacionář, vybudovala se keramická dílna, zahradní altán sloužící pro práci s klienty. Postavily se kryté garáže, dobudovaly parkovací plochy v areálu. Vybudovalo se zázemí, které charitním službám slouží. Na začátku jsme mysleli, že nám prostory charity budou i velké, ale s rozvojem CHL naopak začínáme už narážet na limity velikosti těchto prostor. Jsou i věci, které bychom chtěli dělat, a už na ně není dost místa.

Rozšiřuje a obnovuje se i vozový park. Kolik aut teď využíváte?

Máme teď 6 automobilů, z toho 2 pořízené nově v loňském roce. V příštím roce ve spolupráci s mikroregionem Luhačovské Zálesí mají být pořízeny z evropských zdrojů MMR další dva vozy, které nahradí nejstarší auta. Ta už budou vyřazena.

Kolik toho pečovatelky najezdí?

Celkově ročně kolem 40 000 km. Jezdíme až k Sehradcům, do Hřivínova Újezda, do Řetechova, do Kladné Žilína, na Podhradí. Ta oblast, kterou obsluhujeme, má zhruba 10 000 obyvatel.

Co když přijde sněhová kalamita jako letos v zimě, kdy tu napadlo za 24 hod. nejvíc sněhu v republice?

Když se přijet nedá, snažíme se kontaktovat rodinu, zda nemůže pomoci. Některá služba se dá odvolat. Ale někdy kolegyně šlapou i pěšky. Třeba, když tu přímo v Luhačovicích některý kopec nejde při sněhových kalamitách vyjet, nesly oběd i půl kilometru ve sněhové vánici, nebo vánici putovaly, když šly zajišťovat klientům hygienu. Většina uživatelů je si ale vědoma, že když je kalamita, dá se čekat zpoždění.

Jak vidíte vývoj CHL do dalších let?

Asi optimisticky v tom, že určitě budeme mít vždy co dělat. Lidé vyhledávají specializovanou péči stále více a populace stárne. Spíše mám obavy o to, že na péči možná bude stále méně peněz, když se to přepočte na jednoho klienta, protože i když se částky pro sociální služby navýší, rozdělí se ten balík peněz na péči pro více lidí. Takže jsou stále obavy z financování. Stát, kraj i obce by měly plánovat,

jak se na tuto situaci alespoň částečně připravit.

Nejenže jste tu ve spolupráci s panem farářem Wojcikem před 15 lety zakládala Charitu, později jste se stala i zastupitelkou města za KDU-ČSL. Jak tam vidíte svou úlohu?

Já jsem moc ráda, že jsme teď v koalici, která vede město. Myslím ale, že jsme si nikdy nehráli na nějakou opozici, která by byla kvůli tomu zásadně proti něčemu. Naopak si myslím, že kdo chce pro město něco udělat, snaží se o to, i když nemá tolik možností. Já se celou dobu snažím podílet na věcech, tak aby sloužily občanům a řešily jejich problémy. To se snažíme i teď vysvětlit v zastupitelstvu případným oponentům a přesvědčit je, aby se k věci postavili podobně. Mám radost, že se nám s místostarostou povedlo prosadit SENIOR TAXI a že se tu teď hodně daří řešit dětská hřiště a sportoviště pro teenagery, aby měli zázemí a mohli dělat ve volném čase smysluplné činnosti. Je dobré, že se opravuje prostranství u Elektry, kde vznikne venku lepší zázemí pro další akce a setkávání lidí. Trochu mě jen mrzí, že se dlouhodobě nedaří realizovat cyklostezku na Brod, ale to opravdu není vinou města, ale brzdí ji majitelé pozemků. Daří se teď ale dělat řada dobrých věcí a posouvat to ve městě tak, aby se tu občanům žilo dobře.

K Vaší osobě musím ještě zmínit, že nedávno jste přivedla na svět miminko, ale přitom neprestala v Charitě ředitelovat. Můžete to přiblížit?

Já měla všechny tři své děti za stálého působení ve vedení Charity Luhačovice, i nejmladší dceru, která má teď 16 měsíců. Musím za tu možnost poděkovat i ředitelce slavičinské Charity Mileně Tománkové, která mě vždy po dobu mateřské zastoupila ve vedení našeho týmu a v komunikaci s Arcidiecézní Charitou Olomouc. Takže řadu věcí jsem sama dělat nemusela. Jsem zvyklá pracovat z domu i po večerech. Stále takové řešení není úplně běžné a jsem moc ráda, že arcibiskupství a vedení olomoucké Arcidiecézní Charity, pod níž spadáme, mi umožnily být stále statutárním zástupcem CHL.

Neříkala jste si v nějakých chvílích, zda Vám tento moderní způsob skloubení rodiny a práce stojí opravdu za to usílit?

Když přišla velmi krizová situace, nebyly finance pro Charitu, problematicky se to řešilo, říkala jsem si, jestli to za to stojí. Ale protože jsem Charitu od počátku budovala jako takové své první dítě, tak jsem nechtěla organizaci nechat na pospas nejistotě ani ji předat někomu, kdo by třeba zvolil jiný směr, než bych si představovala. Taky jsem věděla, že chci tady pracovat nadále v sociálních službách

a podobných pozic v Luhačovicích v tomto odvětví příliš není a nechtěla jsem proto místo opouštět.

Než se tu zakládala Charita, teprve jste se do Luhačovic přistěhovala. Původem jste ze Znojma. Jak vnímáte po letech, kam se posunulo město, které se Vám stalo domovem?

Když jsem sem přicházela, přišla jsem ale z Hranic na Moravě, kde jsem tou dobou bydlela. Samozřejmě jsem tady pak byla limitovaná tím, že jsem mnoho místních neznala. Po 15 letech mám přece jen kontakty navázané, ať už mezi zástupci města, kostela, spolupracujících organizací. Vznikla spousta přátelských vztahů. Žije se mi tu dobře, jsem ráda, že žiji s rodinou v takovém menším městečku. I Hranice mají mnohem více obyvatel, jsou skoro dvacetitisícové, a když vidím, s jakými problémy se tam musí potýkat, jsem ráda, že nejsou Luhačovice tak veliké.

Přináší to ale asi i nevýhody...

Určitě, protože naše město má spoustu aktivit a budov, o které se musí postarat, ale přitom vzhledem k velikosti negeneruje tolik daňových příjmů. Škola, školka, plovárna, SC Radostova, kulturní dům, knihovna – to všechno tu přitom je a město se o to stará. Lidé si ale neuvědomují, kolik toho je a že má město celkem málo prostředků na údržbu stejně jako na investice. Vlastně mě udivuje, jak dobré zázemí Luhačovice dokáží lidem i organizacím nabídnout. Hlavně v poslední době se to opravdu daří.

Město Luhačovice připravuje díky projektu také Komunitní plán sociálních služeb. Ten je pro vás asi hodně důležitý?

My jsme dlouhodobě bojovali s tím, že pokud žádáte o jakoukoli dotaci z evropských peněz, je problém, pokud ORP (obec s rozšířenou působností) nemá vlastní komunitní plánování. Dotace jsou často na to vázané. Jsme proto moc rádi, že komunitní plán v ORP Luhačovice konečně vzniká. Mluví se díky tomu o věcech, které tu lidé potřebují. My sice (myšleno Charita Luhačovice) ve zdejší komunitě senujeme určitou část sociální péče, a to pečovatelskou službu pro seniory a denní stacionář pro zdravotně postižené, ale v podstatě to nepokrývá potřeby všech obyvatel. Jsou to sice nejpalčivější z oblastí, ale jsou tu také potřeba služby pro rodiny s dětmi, sociálně vyloučené, otázka dluhové problematiky a exekucí, osob ve výkonu trestu, veřejně prospěšné práce atd. Lidé mohou díky komunitnímu plánování vyjádřit názor, co tu vlastně potřebují a do čeho se veřejné prostředky mají prioritně investovat.

Spolupracujete jako CHL dlouhodobě s dobrovolníky a to zdaleka nejen při Tříkrálové sbírce, kdy právě oni tvoří skupinky koledníků. Jak se celkově

dobrovolnictví pro Charitu tady vyvíjí?

To je oblast trochu kolísavá. Dobrovolníků někdy přibývá, někdy ubývá. Jde o to, zda lidé, kteří projevili zájem se zapojit, právě studují, pracují nebo mají další aktivity. Podle toho se musí přizpůsobit jejich dobrovolnická činnost, jde i o čas, který jsou ochotni věnovat dobrovolnictví. Nastavili jsme si za ta léta už systém, jak s dobrovolníky pracovat, jak je proškoloval, jak jim tvořit zázemí. Máme spoustu aktivit, které se opakují a na které je využíváme, např. je to benefiční koncert, postní almužna, sbírka šatstva a další.

Pak jsou ale aktivity typu pomoci v denním stacionáři nebo dobrovolnictví pro místní domov seniorů, že?

Tam je to dost závislé i na tom, jestli si budou vyhovovat konkrétní dobrovolník se seniorem, za kterým bude do domova ten člověk docházet. Jen pokud si vzájemně vyhovují, může být pomoc efektivní.

Kde a jak se přihlásit, když mám chuť a čas stát se dobrovolníkem?

Ideální je uvědomit si, kolik bych svého času Charitě pravidelně jako dobrovolník chtěl nebo chtěla věnovat, a pak nás kontaktovat nebo vyhledat přímo v naší budově a domluvit se na možnosti realizace této představy. Také jde o to, zda má člověk zájem třeba číst seniorům, věnovat se zdravotně postiženým atd.

Lidé i firmy podporují Charitu Luhačovice samozřejmě i finančně.

Na každý dar vystavujeme darovací smlouvu, oslovujeme pravidelně místní podnikatele, zejména ty, kteří nás dlouhodobě podporují. Jsme rádi za každou podporu i od nových dárců jak z řad firem, tak i drobných podporovatelů. Číslo našeho účtu, kam se dá přispět, je dostupné na našich internetových stránkách. S konkrétním dárce následně domlouváme, na co konkrétní částka bude využita.

Jaké jsou plány CHL do budoucna, uvažuje se třeba o nějaké další přístavbě, když se už nedostává prostor. Co vlastně chybí?

Klidová místnost pro uživatele denního stacionáře, kde by si mohli po obědě odpočinout na lůžku. Nabízí se tak otázka dostavby nebo hledání jiných bezbarierových prostor, které by stacionáři umožnily toto vybudovat. Pokud by šlo o větší prostory, samozřejmě by to nabídlo i možnost rozšíření kapacity stacionáře, kde by šlo pomáhat více klientům. Mluví se také o zřízení sociálně-terapeutické dílny v návaznosti na zdejší chráněný bydlí. Plánů a možností zlepšení by bylo spousta. Jak se to ale vyvine, ukáže čas.

Nikola Synek

Vzpomínky a poděkování

Dne 24. 9. uplynulo již 30 let od narození našeho syna **LUKÁŠE COUFALÍKA**. I přes to, že zaroste cesta, kterou jsi chodil, a Tebou vyslapané pěšinky se ztratí v hloubi lesa, ani tehdy na Tebe nezapomeneme. Navždy zůstaneš v našich srdcích! Stále na Tebe vzpomínají rodiče, bratr Martin s rodinou, prarodiče, všichni příbuzní a kamarádi. Děkujeme všem, kdo si vzpomenu s námi.

Dne 26. 9. jsme vzpomněli 100. výročí narození naší maminky **LUDMILY NOVOSADOVÉ**. S vděčností, úctou a láskou synové Jiří a Josef a dcery Libuše a Anna s rodinami ... a luna plála, kvetla růže a stará loutna začala hrát o tom, že v našich srdcích, maminko drahá, zůstaneš už napařád. Děkujeme všem, kteří vzpomenu s námi.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

NAROZENÍ

Albert Mališka
Michael Urbánek
Filip Hanke
Prokop Pěchonka
Klaudie Vavrysová
Lucie Pěnčíková
Matěj Mikulášek

Blahopřejeme.

ÚMRTÍ

František Martinec 73 let
Vlastislav Mikulčík 85 let
Miroslav Pilát 62 let

Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

SŇATKY

Jan Vařák a Lenka Talašová
Václav Josefík a Veronika Křenková

Blahopřejeme.

Ztráty a nálezy 2018-2019

Prosinec, finanční hotovost, ledn, francouzská hůl, deštník, černý batoh, sportovní taška, varná konvice, červen, telefon, klíče, zapalovač, červenec, koženková bunda.

Bližší informace na matrice MěÚ Luhačovice

Zástupci města pogratulovali nejstarším generacím letošních jubilatů

Více než tři desítky jubilatů, kteří v letošním roce slaví krásné výročí 80, 85, 90, nebo dokonce 95 let od svého narození, přijaly pozvání města na odpolední setkání, kde jim pogratulovali starosta Marian Ležák a místostarosta Jiří Šustek.

Stejně jako při předchozích oslavách s mladšími generacemi seniorů slavicím v letošním roce významné jubileum jim zástupci města předali květiny a přání. Společně s oslavenci pak strávili příjemné chvíle, při kterých nechybělo bohaté občerstvení ani hudební vystoupení. Akce se konala 18. září v salonku MěDK Elektra.

„Mám velkou radost, že jsme mohli osobně pogratulovat tolika našim občanům z nejstarších generací obyvatel města. Na

setkání přišla velká většina pozvaných a je vidět, že myšlenka této formy poděkování lidem za jejich

celoživotní práci a přínos společnosti se opravdu ujala,“ poznamenal starosta Marian Ležák.

„Tato slavnost je nejenom gratulací seniorům, je to zároveň pro oslavence i příležitost potkat se s vrstevníky, s nimiž se třeba už léta neviděli. V nezávazném hovoru společně také probíráme řadu věcí, které oslavenci zajímají. Jejich názorů si velmi vážím, a to o to více, že za nimi stojí bohaté životní zkušenosti,“ sdělil místostarosta Jiří Šustek, který má v kompetencích sociální oblast. Vzhledem k zájmu o všechna letos konaná setkání jubilatů je jasné, že obdobně pozve město i seniory slavicím jubileum v příštím roce. „Věřím, že oslavenci roku 2020 projeví stejný zájem o naše pozvání jako ti letošní. Jistě i příští setkání budou podobně srdečná, plná pohody a dobré nálady a už dnes se na ně velice těším,“ uzavřel místostarosta.

Nikola Synek

Žákům luhačovické základky nově poslouží automat s psacími potřebami a pomůckami

Zapomenuté kružítko, vypsána propiska, ztracený úhloměr? Žádný problém! Alespoň ne pro žáky Základní školy Luhačovice. V novém školním roce si totiž snadno dokoupí některou z uvedených pomůček nebo třeba i sešit, zvýrazňovače či další věci přímo ve škole ještě před hodinou, a to v automatu, který zde byl před začátkem nového školního roku nově nainstalován.

Umístěn byl vedle automatu na nápoje a sušenky v chodbě u respíria hlavní budovy školy. „Je to ideální místo, kde je velký průchod žáků. Víím, že na některých školách tyto automaty už instalovali a osvědčilo se to. Proto když jsme byli osloveni

firmou, která takové automaty provozuje, rádi jsme tuto možnost využili,“ sdělil ředitel školy Roman Lebloch. S novou službou pro žáky tak škola neměla ani žádné náklady.

Kromě automatu na psací potřeby se toho letos v budově této vzdělávací instituce přes prázdniny příliš nedělo, na rozdíl od minulých prázdnin, kdy se měnila v hlavní budově školy okna a rekonstruovalo se respirium. Letos v červenci a srpnu tak v luhačovické základce příliš rušno nebylo. „Jen se vymalovaly některé třídy a spíše se plánovalo a školu tak přes léto navštěvovali projektanti. Plánují se totiž změny v souvislosti se stěhováním

DDM Luhačovice do menší budovy školy, které se ale uskuteční až před začátkem školního roku 2020/2021. Takže školu čekají pracovní náročnější spíše příští letní prázdniny,“ doplnil Lebloch. Některé třídy používané dosud v hlavní budově pouze jako odborné učebny, budou muset být pak přizpůsobeny, aby mohly sloužit jako kmenové třídy. V menší budově, kam se napřesrok přestěhuje DDM ovšem zůstane po této změně školní družina, ale ne už menší školní kuchyně s jídelnou. „Připravuje se proto i úprava kuchyně v hlavním areálu školy, aby potom zvládla zajistit stravování pro více žáků,“ dodal ředitel

školy. Nejenže toto léto tedy byl o prázdninách na luhačovické základce poměrně klid z hlediska různých úprav a oprav, tentokrát navíc ulehčili učitelkému sboru přípravu na nový školní rok i sami žáci. „Nikdo z nich totiž nedělal opravné zkoušky. Téměř všichni, kterým hrozila pětka na vysvědčení, se ke konci minulého školního roku začali více snažit a povedlo se jim tak nedostatečnou odvrátit. Až na jednoho žáka, který ovšem propadl hned ze tří předmětů, což už opravnou zkoušku neumožňuje. Čeká ho proto opakování ročníku,“ uzavřel Lebloch.

Nikola Synek

ZPRÁVY Z MĚSTA

Na Den bez aut se konal cyklovýjezd se starostou

Cyklovýjezd se starostou Luhačovic Marianem Ležákem se uskutečnil v neděli 22. září na oslavu celosvětového Dne bez aut. Ten vyzývá k využívání alternativních způsobů dopravy, které jsou ekologičtější a pomáhají bojovat s nárůstem automobilismu. Na vyjízdku se společně se starostou vydala zhruba dvacítká účastníků. Po startu akce z ulice Družstevní od pánice vyrazila skupina cyklistů nejprve směrem na

Biskupice a potom nahoru nad město na luhačovické letiště. Tam byla přichystána pro účastníky prohlídka zdejšího hangáru a pauza byla také vítanou možností pro občerstvení. Po návštěvě Aeroklubu Luhačovice pak účastníci pokračovali ve směru na Luhačovickou přehradu, odkud se vydali zpět do města, cíl byl u restaurace MaT. Akci pořádal ve spolupráci s městem Dům dětí a mládeže Luhačovice a podílel se na ní také

cykloobchod BIFU, který pro tento program nabídl zdarma možnost vyzkoušení elektrokol. Cyklovýjezd se uskutečnila v rámci akcí Evropského týdne mobility v Luhačovicích. Zároveň se konala cyklistická vyjízdka, měl pro děti DDM v místě startu v Družstevní připraven i sportovní-dopravní program. Část Družstevní byla kvůli akci uzavřena pro automobilovou dopravu.

Nikola Synek

O sporně nastaveném čipování psů město nerozhodlo, občany ale na tuto povinnost upozorňuje a chce jim v rámci možností pomoci

Město Luhačovice upozorňuje občany, kteří jsou majiteli psů, že do konce roku musejí nechat svá zvířata odborně očipovat. Nařizuje to s platností od 1. ledna 2020 novela veterinárního zákona č. 302/2017 Sb. Za nesplnění této povinnosti jim může být uložena pokuta až 20 000 Kč. Nad zákonem se ovšem vznášá několik otázek, na které upozorňují zástupci samospráv i mnozí veterináři. Novela schválená parlamentem

totiž neřeší situaci v evidenci psů systémově. Stát bohužel zároveň tímto zákonem nezavedl celorepublikově jednotný systém společné evidence, kam by museli majitelé číslo čipu svého psa povinně zaregistrovat a který by pak mohl být snadno používán k vyhledávání informací o psech. A to jak městy, úřady, veterináři, nebo třeba strážníci, kteří hledají majitele nalezených psů. Data-báze existují, ale na dobrovolné bázi,

takže je nelze ani snadno propojit s městskými databázemi. Město Luhačovice v současné době intenzivně řeší, zda musí zachovat systém označení známkou, nebo bude stačit jenom čip, tak aby evidenci co nejvíc usnadnilo. Povinnost očipování ovšem nic nemění na registraci a placení poplatků za psy, které nařizuje vyhláška vydaná městem.

V místních částech Kladná Žilín, Polichno, Řetechov, kde není veterinární

ordinace, bude jednorázově na smluveném místě nabídnuta návštěva veterináře, který zájemcům psy očipuje. Ve spojitosti s povinností musejí lidé počítat s platbou, kterou veterináři zaplatí za čip a jeho aplikaci psovi pod kůži. Výjimku z povinnosti mají pouze psi, kteří jsou označeni čitelným tetovacím číslem provedeným před 3. červencem 2011. Další povinnosti majitelů je uvedení zavedení čísla čipu v dokladu o očkování psa.

K vidění byla sanitka, policejní koně i zásah hasičů

S prací policistů, hasičů, zdravotnických záchranářů i městských strážníků se v úterý 17. září u luhačovického zámku seznámili místní školáci i nejširší veřejnost.

Obdivovat mohli vozidla policistů, hasičů i záchranářů, předvedeno bylo zadržení pachatele

a představeni byli služební psi i koně. Ti musejí být vycvičeni například i pro zásahy během demonstrací nebo u rizikových fotbalových utkání. Policisté se svými koňmi tak projeli například i kouřem dýmovnice. K vidění kromě dospělých profesionálů ze složek

IZS a jejich čtyřnohých pomocníků byla i technika jednotlivých složek integrovaného záchranného systému přímo v akci, například při simulované ukázce vyproštění řidičky havarovaného auta, kdy hasiči auto doslova rozstříhali. Děti si taky s radostí prohlédly zášahovou výstroj

policie nebo si nechaly natočit EKG či změřit tlak přístroji umístěnými přímo v sanitce. Na akci se představili ale také mladí dobrovolní hasiči z kroužku při DDM, a to předvedením požárního útoku. Cvičené pejsky, kteří pod vedením svých pánečků či paniček zdolávají překážkovou dráhu, představil kroužek Agility DDM Luhačovice. Zastoupen byl i BESIP. Děti si mohly vyzkoušet „alkobryle“, simulující vliv omamných látek na vnímání člověka. Žáci také dostali reflexní pásy, které jim v šeru a podzimmím mlhavém počasí pomohou zajistit, aby o nich měli při pohybu po komunikacích dobrý přehled i všichni další účastníci silničního provozu.

Nikola Synek

Město chce pořídit elektromobil a elektromotorku

Město Luhačovice se dlouhodobě snaží chovat ekologicky. Citlivý přístup k životnímu prostředí prosazuje vedení samosprávy ve stále více věcech, nejnověji se tyto aktivity projevují na pozitivním přístupu k elektromobilitě. „V rámci našeho města chceme pokračovat v pozitivním přístupu k životnímu prostředí. Proto jsme na zářijovém zastupitelstvu schválili podání žádosti o dotaci na pořízení elektromobilu pro příspěvkovou organizaci Technické služby Luhačovice a také na nákup elektromotorky pro strážníky naší městské policie,“ nastínil starosta Marian Ležák. Věř, že přístup města ocení obyvatelé i návštěvníci. „Nejenže

jde o moderní ekologický přístup, který se snažíme trvale prosazovat, určitě bude také všem příjemnější, pokud bude kolem nich například svážen odpadkové koše z veřejných prostranství tichých elektromobilů bez exhalací než hlučný a kouřící automobil,“ poznamenal starosta.

Malý dvoumístný nákladáček se sklápěcí korbou, který chce město pořídit, jezdí na lithiovou baterii a vyjde cca na 1,3 milionu Kč. Dotace z Národního programu Životní prostředí by přitom měla být půl milionu. Ze stejného zdroje se počítá také s podporou nákupu elektromotorky pro strážníky Městské policie Luhačovice. Pořízení

elektricky poháněného skútru vyjde na cca 60 000 Kč, dotace, o kterou se žádá, je ve výši 20 000. Pokud město obdrží dotace, nákup obou dopravních prostředků se uskuteční v příštím roce.

Nejde zdaleka o ojedinelou snahu přispět ze strany samosprávy k udržení čistého životního prostředí a zachování krásné přírody, která je pro Luhačovice a okolí příznačná. V souvislosti s elektromobilitou je nutné zmínit, že město nedávno podpořilo budoucí vznik objížděcí stanice pro elektromobily, kterou chce vybudovat v Luhačovicích jedna z komerčních firem. Známé jsou pak dlouhodobé aktivity

podporující správný přístup k nakládání s odpady. Ve městě je zaveden promyšlený systém třídění odpadů. Díky tomu, že ho Luhačovičtí uvědoměle využívají, město se také stalo několikrát vítězem soutěže O keramickou popelnicu, hodnotící právě nejlepší výsledky v třídění odpadů. Dalším dokladem ekologických snah Luhačovic je kupříkladu to, že město nedávno začalo hledat alternativní způsoby čištění zarůstajících chodníků bez chemického přípravku. Při hledání řešení před časem vyzkoušelo mimo jiné likvidaci travin z dlažby pomocí stroje řešícího problém horkou párou.

Nikola Synek

Prostranství před domem kultury Elektra se rekonstrukcí přizpůsobí pořádání akcí

V těchto dnech se rozběhly práce na opravách prostranství u hlavního vchodu do Městského domu kultury Elektra Luhačovice.

„Rekonstrukce před vstupem do Elektry vychází z koncepce úprav okolí MěDK Elektra. Stav prostranství byl už zčásti havarijní, zejména u schodiště, takže opravy byly už nutné i kvůli bezpečnosti chodců. V rámci úprav ale bude také přesunuta o několik metrů rozměrná plastika. Díky tomu se na jejím původním místě využije uvolněná plocha pro vybudování nového pódia a prostor před Elektrou tak bude uzpůsoben pro pořádání nejrůznějších kulturních akcí,“ nastínil místostarosta Luhačovic Jiří Šústek, v jehož kompetencích jsou majetkové záležitosti města.

V prvních dnech tak bylo ohrazeno staveniště, odstraněna rozbujelá řada křovin a začalo se s rozebíráním poškozeného schodiště a podstavce umělecké skulptury i vodorovných ploch, které jsou částečně dlážděné a částečně asfaltované. Jak doplnila vedoucí Odboru správy majetku MÚ Luhačovice Magdalena Blahová, práce si vyžádají několik měsíců a vyjdou na nemalé prostředky. „Jde o kompletní rekonstrukci zpevněných ploch, schodišť, opěrných zdí, veřejného osvětlení a zeleně a zbudování zmíněného pódia. Jen pro představu jde například o cca 680 m² plochy, jen co se týká kladení dlažby. Celkové náklady akce činí na základě

výběrového řízení cca 4,9 milionů Kč včetně DPH. Stavební práce budou probíhat několik měsíců. Ideálně bychom chtěli, aby bylo vše hotovo už letos. Pokud ale úpravy nebude možné z důvodu nepříznivého počasí dokončit v roce 2019, budou pokračovat ještě do jaře 2020,“ poznamenala Blahová. Fungování kulturního domu nebude nijak zásadně omezeno. „Po celou dobu stavby bude zachován hlavní přístup do budovy MěDK, půjde ale o průchod stavbou, takže prosíme všechny o zvýšenou opatrnost,“ upozornila Blahová.

Situace u Elektry bude krátkodobě sice složitější, v delším horizontu ale přinese řadu pozitiv. „Vedení města vnímá MěDK Elektra jako zásadní kulturní centrum nejen pro návštěvníky Luhačovic, ale zejména pro občany našeho města i pro obyvatele okolních obcí. Každoročně se snažíme do rozsáhlého objektu Elektry investovat, aby mohl být i v dnešní době tento desítky let starý objekt moderním zařízením, zajišťujícím důstojné kvalitní možnosti kulturního využití,“ poznamenal starosta Luhačovic Marian Ležák. Význam Elektry pro místní společenský život považuje za zásadní. „Nejenže je zde sál pro koncerty, divadelní představení, plesy a kongresy, lidem je tu k dispozici kino, galerie, infocentrum a také muzeum, před nímž chceme vstup upravit příští rok. Objekt je navíc využíván řadou místních organizací – například pro pořádání

populárních akademií ZŠ a DDM nebo koncerty ZUŠky. Konají se zde plesy dobrovolných hasičů, SOŠ, Svatohubertská noc pořádaná mysliveckým spolkem a Elektra poskytuje také třeba zázemí pro folklorní soubor Malé

Zálesí, pěvecký sbor Janáček a další spolky,“ upozornil starosta. „Tak významný prostor je proto nutné stále zvelebovat, aby mohl všem dobře sloužit,“ uzavřel starosta.

Nikola Synek

6. ročník komorního gurmánského festivalu LUHAČOVICKÁ HUSA

Letošní vinařský rok vypadá velice slibně! Mladá a svatomartinská vína z vybraných moravských rodinných vinařství spolu se speciálním husím menu a dalšími dobrotami můžete ochutnat 9. 11. 2019 na nádvoří Boutique hotelu RADUN**** v Luhačovicích.

Pro tento zajímavý gurmánský a kulturní zážitek je pro Vás k příjemnému posezení připraven velkokapacitní vyhlášený stan. Od 11 do 16 hodin nás bude bavit svým slovem

i písni oblíbený someliér a moderátor Radek „Radunovič“ Dula a nebude také chybět jazzové duo RADUN se svými stylovými jazzovými standardy, swingem a písněmi první republiky. Letošním hlavním hostem bude se svou kapelou Rakousko-Uhersko Pjér la Séz, psychoterapeut, spisovatel, hudebník a herec, který spolupracuje s Jaroslavem Duškem na představení Čtyři dohody, Pátá dohoda a Vízita. Vstup = 10 žetonů (à 20 Kč), které zde projíte nebo propijete ☺

Charita Luhačovice oznamuje: „Jste tu pro vás již 15 let!“

Charita Luhačovice oslavila 15. výročí od svého založení. Ve čtvrté 5. září se v kostele svaté Rodiny v Luhačovicích konala slavnostní mše svatá, celebrowaná Mons. Janem Graubnerem. Při této děkovné mši s připomenutím charitního díla byli oceněni dlouholetí dobrovolníci a spolupracovníci. Ocenění spolu s drobným věcným darem převzali z rukou otce arcibiskupa a Ing. Jiřího Šústka, místostarosty města Luhačovice. Pozvání na tuto událost přijala i radní Zlínského kraje Michaela Blahová, která nad touto akcí převzala také záštitu. Po mši svaté následoval u kostela doprovodný program s pohoštěním. K poslechu zahrála cimbálová muzika ROVÁŠ.

Charitu Luhačovice ustanovil otec arcibiskup 1. dubna 2004. Svou činnost organizace zahájila v září před patnácti lety poskytováním pečovatelské služby. V současné době provozuje Charita Luhačovice dvě sociální služby: charitní pečovatelskou službu a denní stacionář pro seniory a zdravotně postižené. Dále poskytuje domácí zdravotní péči, která je poskytována na základě indikace ošetřujícího lékaře, a také realizuje akreditovanou dobrovolnickou službu. Provozuje půjčovnu zdravotních a kompenzačních pomůcek. Mimo to realizuje řadu ostatních činností, jako je přímá pomoc sociálně potřebným lidem

v tomto regionu z Tříkrálové sbírky, potravinová a materiální pomoc, pořádá humanitární sbírky a mnoho dalších akcí ve spolupráci s farnostmi.

„Našími službami prošlo za 15 let asi 1500 uživatelů, o které se staralo přes 70 zaměstnanců. Během let jsme realizovali několik evropských projektů a při naší činnosti nám pomáhalo více než 1200 dobrovolníků. Snažíme

dobu neúnavně pomáhají je místní faráři P. ThDr. Hubert Wojcik. „Poděkování za spolupráci patří také farnostem Luhačovice, Pozlovce a Horní Lhota, které s námi intenzivně spolupracují. Právě díky nim můžeme naše služby poskytovat v důstojném prostředí s kvalitním zázemím. Moc si toho vážíme,“ poděkovala ve svém proslovu ředitelka místní Charity.

se reagovat na potřeby tohoto regionu a naše služby přizpůsobovat potřebám lidí,“ informovala ředitelka Charity Luhačovice Mgr. Lenka Semelová.

Iniciátorem vzniku Charity Luhačovice a jedním z těch, kteří jí po celou

Ústředním bodem oslav byla mše svatá celebrowaná otcem arcibiskupem Mons. Janem Graubnerem, který při kázání řekl: „Člověk má cenu Božího obrazu.“ Připomenul nám tak, že máme z pohledu křesťanství jednat

s druhými jako sami se sebou. Dále v závěru svého kázání vyslovil prosbu, aby Bůh žehnal Charitě i nadále; o zapojení více dobrovolníků; za pochození, kdo je člověk a co je to láska k bližnímu.

V závěru mše svaté se ředitelka Charity Luhačovice se všemi rozloučila těmito slovy: „Děkuji také všem pracovníkům, kteří za celých 15 let v Charitě pracovali a pomáhali vytvářet dobré jméno naší organizace. Jsem ráda, že jsme se pro Zlínský kraj i město Luhačovice stali partnerem, a to nejen při převzetí státní pečovatelské služby v roce 2006, při registraci našich služeb, ale i při tvorbě Střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji. Jsme připraveni řešit společně s nimi situaci seniorů, zdravotně postižených lidí a dalších uživatelů, kteří potřebují pomoc sociální sítě v tomto regionu. Toto poděkování patří především všem pracovníkům Charity, kteří vyjždějí každý den – včetně sobot, nedělí a státních svátků – pomáhat všem, kteří naši pomoc a péči potřebují. Děkuji našim uživatelům za jejich přízeň. Ještě jednou děkuji Vám všem za osobní nasazení i modlitby, bez těchto hodnot by Charita nemohla naplňovat své poslání – pomáhat těm, kdo se bez pomoci druhých neobejdou.“

Anna Martincová

NOVINKY Z MĚSTA

V Luhačovicích udělili titul Vesnice roku, zvítězila obec Lipová z Ústeckého kraje

V rámci festivalu Písni a tancem byl také letos v Luhačovicích vyhlášen vítěz soutěže Vesnice roku. Titul letos získala obec Lipová ležící v Ústeckém kraji. Druhou příčku obsadila „domáci“ Ratiboř ze Zlínského kraje, třetí místo braly Libovice ležící ve Středočeském kraji. Slavnostní vyhlášení proběhlo odpoledne v sobotu 14. září. Za účasti řady hostů, a především fanoušků finalistů, tedy občanů, kteří na ceremoniál přijeli fandit svým vesnicím.

Mezi třinácti finalisty se rozhodlo podle řady faktorů, hodnotící komise už tradičně bodovala například, jak funguje v obcích společenský život, aktivitu zdejších spolků, ale

třeba i občanskou vybavenost nebo péči o veřejná prostranství a zeleň. Letošního 25. ročníku soutěže se zúčastnilo 206 obcí napříč republikou.

Vítěznou obec vyhlásila ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová. Vítězové hlavní kategorie se mohou těšit spolu s titulem na pěknou finanční

částku, která se jejich obci dostane. Půjde o 2,6 milionu. Druhé a třetí místo také nepřijde zkrátka, obce získají přes milion. Do vesnice roku poputuje také věcná výhra, nový automobil. Udělena byla kromě vyhodnocení tří nejuspěšnějších obcí již tradičně také další ocenění. Cenu veřejnosti získala na základě internetového hlasování obec Sobiňov, vítěz regionálního kola v Kraji Vysočina, Kolářovu cenu pak obec Lozice z Pardubického kraje. Více o vítězných obcích se lze dozvědět na stránkách <https://www.lipova.cz/>. Rovněž info k ní, ale i k dalším finalistům a také více o soutěži lze najít na <http://www.vesniceroku.cz/>.

Nikola Synek

Expozice o luhačovických minerálních vodách byla otevřena v Hale Vincentka. Přináší poučení i relaxaci

„Malé muzeum“ o vzniku a významu luhačovických minerálních vod doplněné relaxační zónou bylo otevřeno v nedávno rekonstruované Hale Vincentka. Dlouho očekávaná stálá interaktivní expozice začala veřejnosti sloužit v Luhačovicích od soboty 14. září 2019.

Cílem je představení čtyř základních témat. První téma, řešící oblast geologie, mineralogie a paleontologie, nese název „Zde leželo moře“ s podtitulem „Původ luhačovických minerálů“. Druhé téma, zabývající se chemickou stránkou minerální vody Vincentka a jejími léčebnými účinky, je pojmenováno „Sůl nad zlato – Tajemství luhačovických minerálů“. Třetí téma se dívá na Vincentku z historického hlediska. Pro něj byl zvolen název „Od lovců mamutů po modernu – Historie využívání luhačovických minerálů a Vincentky“. Poslední, čtvrté téma je prezentováno pod názvem „Proměna místa – Urbanismus a architektura údolí s prameny.“

Jednotlivá odborná témata jsou představena atraktivní a nenásilnou formou prostřednictvím 8 světelných panelů tzv. lightboxů a jsou doplněna animacemi, které se odehrávají na dalších 4 vizuálně podobných lightboxech – monitorech. Pro expozici byly využity niky na ochozu haly, které byly dosud pro návštěvníky nepřístupné.

Dalším prvkem, který pracuje se světlem, je nasvícení stropů obou schodišť a depozitáře. Již při vstupu na obou přístupových schodištích je možné si všimnout dvou bloků horniny (pískovec a andezit), které

díky kotvení a zrcadlení jakoby levitují v prostoru. Zvolený motiv vlnící se mořské hladiny má navozovat příjemnou relaxační pohodu a zároveň odkazovat na mořský původ Vincentky. Součástí této projekce je také opravdový šum mořských vln a měkký zátěžový koberec pískové barvy evokuje mořské dno nebo pláž. Tato relaxační zóna je vybavena dvěma pohodlnými křesly, na kterých může návštěvník odpočívat nejen po prohlídce expozice. Součástí depozitáře jsou skříně, kde mohou návštěvníci vidět např. historické láhve na minerálku, model pomníku dr. Veselého z Lázeňského náměstí, soubor desítek skleněných lázeňských pítek nebo také vzorky původní mozaiky a skla z kolonády včetně ukázky kubánského mramoru z výdejního pultu Vincentky. K největším zajímavostem expozice patří tři originální fosilie připomínající období, kdy zdejší minerální vody vznikaly. Jedná se o zub třetihorního žraloka megalodona, mamutí stoličku a fosilní stopu.

Expozici bude možné navštívit zcela zdarma kdykoli během otevírací doby haly. Návštěvníci zde mohou strávit i několik desítek minut včetně posezení v relaxačních křeslech. Z hlediska evropského renomé lázní jsou všechny základní texty rovněž v anglické a německé mutaci.

Celkové náklady na realizaci expozice činí čtyři miliony korun bez DPH a většinu nákladů kryje dotace z evropských fondů.

„Otevření expozice v polovině září vyplňuje přelomové období mezi dokončením rekonstrukce Haly Vincentka v srpnu a zpřístupněním celé kolonády, se kterým počítáme již v listopadu letošního roku. K představení expozice využíváme právě dnešní den, kdy do Luhačovic přijíždí mnoho návštěvníků na vyhlášení soutěže Vesnice roku,“ říká Eduard Bláha, generální ředitel Lázní Luhačovice, a. s.

Tisková zpráva Lázní Luhačovice, a. s.

Modernizace čistírny odpadních vod v Luhačovicích za 45 milionů dokončena

Čistírna odpadních vod v Luhačovicích prošla zásadní rekonstrukcí a modernizací, která výrazně zvýší její efektivitu. Úplně nový bude řídicí systém čistírny. Společný projekt společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a. s., (dále jen VaK Zlín) a Moravská vodárenská, a. s., (dále jen MOVO) v hodnotě 45 milionů korun je plně financován Moravskou vodárenskou.

V úterý 10. září zástupci obou společností zahájili oficiálně provoz zmodernizované ČOV za účasti starostů Luhačovic, Pozlovic, pracovníků krajského úřadu i KHS a zástupců dodavatelských firem.

„Modernizace čistírny odpadních vod v Luhačovicích je v posledních letech druhou největší investicí do vodárenství na Zlínsku. Naše společnost, a především obyvatelé Luhačovic díky ní získávají ty nejmodernější technologie, a to bez nutnosti investovat jedinou korunu z rozpočtu VaK Zlín. Moravská vodárenská totiž vše pokryla z vlastních zdrojů,“ říká předseda

představenstva VaK Zlín Svatopluk Březík.

Výše uvedenou částku totiž investuje ze svých zdrojů MOVO, a to nad rámec peněz, které do obnovy a rozvoje infrastruktury vkládá skrze nájemné.

Čistírna odpadních vod v Luhačovicích získala novou technologii, která umožní efektivní odstraňování znečištění zejména dusíkatého původu, ale současně i dalších cizorodých látek. Kromě celkové modernizace technologií i celého areálu má nyní luhačovická čistírna i nový řídicí systém.

Na čistírnu je napojeno zhruba šestnáct tisíc obyvatel nejen Luhačovic, ale i Pozlovic a Podhradí. Měsíčně se zde vyčistí až sto tisíc kubických metrů vody, tedy téměř čtyřicet litrů za vteřinu. „Tato investice je z našeho pohledu zásadní, protože řeší nejen technologický problém, ale otevírá možnosti dalšího budoucího rozvoje města i Lázní Luhačovice,“ dodává Svatopluk Březík.

VaK Zlín

KULTURA

Úterý 1. 10. • 19.30 **Alexandria, night club Moravský večer** / cimbálová muzika Vincích

Pátek 4. 10. • 16.00 **MěDK Elektra**, kinosál **Maková panenka a Motyl Emanuel / Liduščino divadlo / Praha**

Pátek 4. 10. • 19.30 **Alexandria, night club Fousek se nemění** / Setkání se spisovatelem a textářem

Úterý 8. 10. • 19.30 **Alexandria, night club Moravský večer** / cimbálová muzika Korečnicka

Pátek 11. 10. • 19.30 **Alexandria, night club Putování s písničkou** / Strážnická cimbálová muzika Michala Miltáka

Úterý 15. 10. • 19.30 **Alexandria, night club Moravský večer** / cimbálová muzika Červenica

Pátek 18. 10. • 19.00 **MěDK Elektra, sál Rondo Dechová hudba Fryštácká Javořina**

Sobota 19. 10. • 19.30 **MěDK Elektra, sál Rondo Talk show / Zůstane to mezi námi / Eva Holubová a Bohumil Klepl**

Pátek 18. 10. • 19.30 **Alexandria, night club Poklona uctívá** / Šansonový recitál Zlatky Bartoškové

Úterý 22. 10. • 19.30 **Alexandria, night club Strážnická cimbálová muzika Michala Miltáka**

Pátek 25. 10. • 19.30 **Alexandria, night club Sing brothers** / Večer filmových, swingových, muzikálových a jazzových hitů

Úterý 29. 10. • 19.30 **Alexandria, night club Moravský večer** / cimbálová muzika Kašava

Výstava Galerie Elektra 5. - 28. 10. František Pavlica / Na Horiácko / grafika, obrazy, litografie
Vernisáž: sobota 5. 10. 2019 v 16.00
Úvodní slovo: Miroslav Potyka a PaedDr. Jiří Jilík
Hudební vstup: ženský sbor Jahoda z Kozojídek

KINO

Úterý 1. 10. • 19.30 **Deštivý den v New Yorku** / Komédie USA, 2019, titulky

Sobota 5. 10. • 19.30 **Panství Downton** / Drama VB, 2019, titulky

Úterý 8. 10. • 19.30 **Zatoulaný** / Drama Francie, 2018, titulky

Středa 9. 10. • 19.30 **Přes prsty** / MFF Karlovy Vary v našem kině Komédie ČR, 2019

Čtvrtek 10. 10. • 19.30 **Ženy v běhu** / Komédie ČR, 2019

Pátek 11. 10. • 19.30 **Teroristka** / Komédie ČR, 2019

Pondělí 14. 10. • 19.30 **Deštivý den v New Yorku** / Komédie USA, 2019, titulky

Úterý 15. 10. • 19.30 **Nabarvené ptáče** / Drama ČR, 2019, titulky

Pátek 18. 10. • 19.30 **Přes prsty** / MFF Karlovy Vary v našem kině Komédie ČR, 2019

Neděle 20. 10. • 17.00 **Toy Story 4. Příběh hraček** / Animovaný USA, 2019 přístupné bez omezení

Pondělí 21. 10. • 19.30 **Panství Downton** / Drama VB, 2019, titulky

Středa 23. 10. • 19.30 **Teroristka** / Komédie ČR, 2019

Pátek 25. 10. • 19.30 **Poslední aristokratka** / Komédie ČR, 2019

Sobota 26. 10. • 19.30 **Ženy v běhu** / Komédie ČR, 2019

Neděle 27. 10. • 19.30 **Přes prsty** / MFF Karlovy Vary v našem kině Komédie ČR, 2019

Úterý 29. 10. • 19.30 **Parazit** / Černá komedie Jižní Korea, 2019, titulky

Čtvrtek 31. 10. • 19.30 **Přes prsty** / MFF Karlovy Vary v našem kině Komédie ČR, 2019

AKCE V MUZEU

Čtvrtek 17. 10. • 16.00 **V barvách podzimu** / Beseda s autorkou výstavy Léčivé stromy botaničkou Petrou Hanákovou o léčivých účinných stromů, spojená s praktickými ukázkami výtazků z pupenů.

Čtvrtek 24. 10. • 15.00 **Procházka mezi stromy** / Komentovaná prohlídka lázeňského parku, který kromě minerálních pramenů a pozoruhodných budov zahrnuje také řadu vzácných a cizokrajných stromů a dřevin. Vstup 25 Kč.

AKCE DDM

Sobota 5. 10. • 15.00–17.00 **Pohádkový les** / Poplatek 50 Kč/osoba

Sobota 12. 10. • 13.00 letiště **Drakjiada** / Letové ukázky, pouštění draků, hry a soutěže.

Pátek 25. 10. • 15.00–18.00 zámek **Výřezávání halloweenských dýní**

Pátek 25. 10. • 19.00 **návoň zámku Halloweenský lampionový průvod** / S sebou svítící lampión a strašidelnou halloweenskou masku. Za deště zrušeno, poplatek 40 Kč/osoba

PODZIMNÍ PRÁZDNINY

Středa 30. 10. • 9.00–12.00 **Slizománie** / Pro žáky od 1. do 6. třídy, přihlášky předem do 24. 10., poplatek 100 Kč

Středa 30. 10. • 9.00–12.30 **ZŠ Luhačovice Přátelský florbalový turnaj** / Hráči narození 2009 a mladší, přihlášky týmu 3+1 do 16. 10., startovní 500 Kč/tým

KLUB

Program pro děti a mládež v klubovnách DDM Luhačovice od 14.00 do 18.00 / Deskové, karetní a stolní hry (fotbálek, kulečník, ...) X – BOX, rezervace předem

KLUBÍK

Od pondělí do pátku od 9.00 do 11.00, od 14.00 do 18.00
Členové zdarma, ostatní poplatek 30 Kč

PROGRAMY KLUBÍKU

Úterý 8. 10. od 10.00 **Hravé ručičky**

Úterý 22. 10. od 10.00 **Hýbáňky v Klubíku**

PROBÍHÁ ZÁPIS DO KROUŽKŮ aktuální nabídka a přihlašování - www.ddmluhačovice.cz
Blíže informace naleznete na podrobných plakátech. Tel.: 577 131 686, 736 487 999, ddm@ddmluhačovice.cz, www.ddmluhačovice.cz

AKCE CHARITY

Programy v prostorách Denního stacionáře Charity Luhačovice, Hradisko 100, od 9.30 do 11.30, vstup 20 Kč.

7. 10. Podzimní tvoření
14. 10. Sváteční slovo / P. Martin Rumíšek
21. 10. Dentální hygiena / MUDr. Eva Machů, beseda

Další informace – mobil: 739 344 052, 731 646 717, pevná linka: 577 132 363

PROGRAM SAS

Čtvrtek 3. 10. 15.00 klubovna, **Ing. Pučalík, ředitel TS, beseda**

Sobota 5. 10. 16.00 Galerie **František Pavlica / výstava, vernisáž**

Čtvrtek 10. 10. 14.00 nádraží **vycházka / Solné, Ambra**

Čtvrtek 17. 10. 13.30 autobusové nádraží **návštěva firmy Finod Uherský Brod**

AKCE V KNIHOVNĚ

Úterý 1. 10. od 9.00 do 11.00 **Internet pro seniory**

Úterý 18. 10. 17.00 **Detoxikace organismu / Stanislav Žabojník, bylinkář a léčitel** / Vstup 40 Kč

rezervace míst tel: 577 132 235, e-mail: info@knihovna-luhačovice.cz

Knihovna – říjen 2019

V týdnu od 30. 9 – 4. 10. 2019 probíhá v knihovnách celostátní akce Týden knihoven.

Využijte příležitosti a během tohoto týdne můžete vrátit opomínané knihy bez poplatku z prodloužení, nebo získat roční registraci pro čtenáře do 15 let zdarma.

Celý týden bude pro děti připraveno tvoření a také na ně čeká nabídka deskových her.

Ve čtvrtek 3. 10. v 10 hodin Vás zveme na ukázkovou hodinu Virtuální univerzity třetího věku, která nabízí semestr s názvem České dějiny a jejich souvislosti.

V úterý 1. 10. v 9 do 11 hodin bude probíhat Internet pro seniory. Ti z Vás, kteří by měli zájem se seznámit s prací na počítači a vyhledáváním na internetu, se mohou přihlásit u nás v knihovně osobně, mailem info@knihovna-luhačovice.cz, nebo telefonicky 577 132 235. Malý kurz je určen zejména začátečníkům.

Připravujeme pro Vás možnost zapůjčování audioknih – mluvené slovo na CD. Pokud budete mít zájem, určité nás navštivte.

V úterý 8. 10. v 17 hodin zveme na přednášku léčitele a bylinkáře Stanislava Žabojníka s názvem Detoxikace organismu. Vstupné 40 Kč
Blíže informace o dění získáte na webu, FB či plakátcích.

M. Mikulcová

V knihovně se konal literárně-dramatický večer

Ve čtvrtek 12. září v městské knihovně proběhl literárně-dramatický večer Živé příběhy, akce pořádaná v rámci folklorního festivalu Písni a tancem.

V 17 hodin zahájila akci znělka festivalu Písni a tancem, poté následovala beseda se spisovatelem dětských knih Janem Svitákem, který pohovořil o tom, proč se stal spisovatelem, jak se píše kniha, přečetl ukázky ze své nové knihy a trochu nám děti „postrašil“.

Děti z dramatického kroužku při ZUŠ Uherský Brod vystoupily s představením Dřevěný zámeček. Poté se mohly děti i se svými doprovody rozprchnout po knihovně a podívat se do míst, která nejsou běžně přístupná. Např. na půdu budovy knihovny, kde se jim dostalo odborného výkladu o historii budovy, dále do podzemí knihovny, kde býval sklad civilní

obraný, opět s výkladem. V temném podzemí na děti čekala odměna v podobě promítání krátkých pohádek na stěnu „bunkru“.

Návštěvníci si také mohli prolistovat knihy s regionální tematikou, děti získaly registraci na rok do knihovny zdarma, vnitřní prostory byly vyzdobeny malbami dětí z místní MŠ – výstava zůstane v knihovně až do konce září. Díky sponzorům si návštěvníci pochutnali na buchtách, trdelnicích, párcích v rohlíku či si mohli vlastnoručně opět špekáček u ohně. V nabídce byly také tvořivé dílničky, kde si zájemci vyrobili záložky do knih. Velký dík patří manželům Přemkovi a Evě Janíkovým a také dobrovolníkům z řad studentů, bez nichž by tato akce neproběhla tak hladce. Shrnuto a podtrženo – první ročník se vydařil a my se těšíme zase za rok.

Ladislava Gondová

ROZHOVOR

„Najít tak ještě někde na hůře schovanou starou Jawu, to je sen,“ říká šéf Jawaklubu

Miroslav Nakládal je po léta šéfem Jawaklubu Luhačovice, který tu od roku 2003 pořádá co dva roky koncem prázdnin sjezd strojů této značky. Letos na něj dorazilo na 400 majitelů nablýskaných motocyklů Jawa, ale i ČZ a dalších. Své krásné stroje samozřejmě prezentoval na jednotlivých ročnících srazu i sám Nakládal, který jich má hned několik.

Jak dlouho motocykly Jawa sbíráte a jak jste se k tomu dostal?

Sbíráám je už od svých asi 20 let, což je víc než 35 let. V té době ty motorky neměly takovou hodnotu, dnes bych si je nedokázal pořídít, protože jsem obyčejný člověk. Nakoupil jsem různé staré motorky ze stodol a dvacet let je opravoval. Občas něco lidí prodávali, měli to za přebytké harampádí, chtěli se toho zbavit, levně nebo i za odvoz. Ale byla to pak starší spousta práce, všechno opravit.

Byl jste vyučený automechanik, nebo je to tak, že jste prostě zručný a technice rozumíte?

Za bývalého režimu sbírali veterány jen šikovní lidé, kteří si to uměli zrenovovat, dnes si je koupí jako investici i bohatí lidé, kteří si to nechají opravit. Já jsem řemeslník, zamerala jsem i závodil na tady té krosce (ukazuje závodní motokrosovou Čezetu), měl jsem tedy k motorkám blízko a veterány se mi vždy líbily. Tak když jsem přestal závodit, začal jsem postupně renovovat.

Nejvzácnější Váš kousek je tady ten z roku 1931?

Jde o první typ Jawy, řečený Rumpál. Je to objem 500 ccm, ještě s kardanovým hřídelem a odkrytými ventily, strašně náročné na výrobu, a byl to čtyřtakt, ne jak většina dvoutaktních Jaw v pozdějších letech.

Tento typ ještě postavil zakladatel značky továrník František Janeček jako licenční?

Úplně první licenční typ se začal dělat už roku 1929, měl ale trubkovou vidlici a ta praskala. Toto je poslední rok toho typu, ale ty motorky byly na tu dobu strašně drahé. Když Janeček koupil licenci od Wandere-re a vznikla tak značka Jawa, příliš se značka nedařilo. Cena těch strojů byla velká, byla hospodářská krize, a tak zájem nebyl. Janeček proto koupil další licenci od anglické firmy

Villiers a začal roku 1932 dělat tyhle stopětasedmdesátky (ukazuje další krásný stroj). Ty, když začal prodávat, byly daleko levnější (stály 3000) a i tím úspěšnější. „Rumpál“ stál 16 000. To byly hrozně peníze. Auto v té době stálo 20 tisíc, tak si každý koupil radši vůz. Navíc „Rumpál“ se tomu říká, protože je tento motocykl takový těžký, neohrabaný...

Úspěch tedy přišel s licenční motorkou o objemu 175 ccm. Která má ještě řazení ne nohou, ale pákou na nádrži. Co bylo dál?

V tom meziválečném období pak začala Jawa už dělat i svoje originální konstrukce, jednak dvěstěpadesátku, pro mladé stovku Robota. A asi nejkrásnější Jawu 350 OHV, kterou začali dělat někdy r. 1936, já ji tu mám z roku 1939. Mám tu tak základní produkci Jawy z první republiky – objemy 175, 100, 250, 350, 500.

Další tu máte poválečné stroje...

To je dvoutaktní 250 „Pérák“ (přezdívaný tak podle typu odpružení), ale dělal se i jako 350. Pak tu mám taky pětistovku s rozvodem OHC, to je dost vzácný stroj (na snímku na této motorce Nakládal sedí). Na podobném půllitru závodil v mistrovství světa úspěšně i legendární František Šťastný... To byl poslední čtyřtakt, který se po válce v Jawě vyráběl. Výroba končila roku 1958. Pak mám maloobjemové motocykly Jawa – jednak Pionýr a taky „Kozí dech“ – tedy motokolo Stadion. No a samozřejmě známou dvoutaktní „Kývačku“ (Jawa 250/353 s kyvnou zadní vidlicí), která se dělala v padesátých a začátkem 60. let.

Co je největší láskou z těch strojů?

Nemám nějaký motocykl, co bych po někom blízkém zdědil, takže to nemám tak vyhraněné. I když otec svého času jezdil na „Kývačce“, jenže tu měli v té době skoro všichni.

Když si chcete udělat svátek, tak který stroj si na vyjížděku vezmete?

Provětrám rád ten „Rumpál“ nebo teď na našem sjezdu Jawistů jsem byl na té 350 z roku 1939. Vedl jsem kolonu, jeli jsme tentokrát vyjížděku až do Závěří, zpět kolem Ludkovicke přehrady, krásná vyjížděka. Spousta lidí po dopoledním srazu už odjela, ale i tak nás

na projížďku určitě sto motorek jelo, bylo to pěkné.

Jak dlouho vůbec funguje Jawaklub Luhačovice?

Vznikl roku 2003, abychom mohli uspořádat celostátní sjezd jawistů. Taková akce se tu v Luhačovicích konala totiž roku 1933 a my ji tu chtěli po 70 letech zopakovat s pár známými, co jsou taky nadšenci do těchto motorek. Když se to vyřizovalo, tak jsme potřebovali povolení, aby se pro akci mohla zabrat komunikace. Tehdy od Najády směrem k Elektře. No a soukromé osobě by to povolení asi nedali, tak jsme založili klub.

Kolik vás je?

Je nás 15 a hlásili by se i další. Ale já nechci víc členů. Jde o to, že je lepší, aby měl klub 15 lidí, kteří pro něj opravdu něco jsou ochotni dělat, než 100 lidí, kteří se jen vezou. Třeba veteránklub v Hradišti má stovku a musí dělat schůze v kulturáku, na to my nejsme. Stejně tam totiž organizuje jen těch 15 lidí. Ale možná nabereme časem i nějaké mladší členy, ať v tom má kdo pokračovat, protože jsme v klubu sami starší.

Po dvou letech tedy pořádáte srazy v Luhačovicích, sudé roky je to ale jiná akce.

„Děláme ve stopě Zlínské šestidenní. Mezinárodní šestidenní závody ze se tu jezdily před lety hodně i na Zlínsku, tak vždy opíšeme některou z etap. Ty závody se jezdily v době, kdy ještě české Jawy (resp. Jawa-ČZ a Čezety) patřily ke světové špičce. Akcí má ale na starost kolega, já dělám hlavně ten luhačovický sraz v ličné roky.

Kde jste byl nejdál na Jawě? Mí známí byli dokonce na „Péráku“ a „Kývačce“ až v Dánsku na velkém srazu, protože i tam je Jawa populární.

Kluci ze Strání byli na Bajkale, najeli tisíce kilometrů, my byli na Ukrajině a taky v Německu v bývalé NDR, kam jsme jeli na sraz jawistů. Chtěli jsme to vidět, protože tam bylo taky moc strojů, nějakých 300 motorek. Bylo to pěkné. Jinak jezdíme spíš po republice, ale chtějí bychom jet třeba i do Petrohradu. Ty delší cesty ale jezdím jen na „Kývačce“ – není tak cenná, přitom je to vděčný motocykl, který dojede všude.

Hodnota těch motorek není malá...

Však mi také občas žena s dcerou říká, ať to prodám a raději je vezmu na pořádnou dovolenou, prý to tu stejně leží ladem. Všichni si představují ty peníze, a ne tu práci, co s tím byla a je. I když já už teď 10 let nic nerenovoval. Všechno je opravené, dělám jen běžnou údržbu. Do celkové renovace bych se asi už ani nepustil. Je to drahé. Jen nachromovat nádrž stojí hodně. A některé Jawy mají chromův hodně. Tak třeba na jednu motorku by jen to přišlo na 50 000.

Ty největší skvosty, když jsou zrenovované, přijdou asi na státisíce?

No, ten „Rumpál“ by měl vyvolávat cenu určitě někde u milionu. Těch bylo vyrobeno jen cca tisíc a málo se jich dochovalo. A ještě aby byly pojízdné, to je další věc. Já pořád foukám kola, kontroluju olej, jen baterku přehazuju, tu mám jednu. Ale do půl hodiny jsem schopný na kterémkoliv z nich odjet.

Musím se zeptat i na názor na novou Jawu, kterou vyrábí ale v Indii a vychází vzhledově z klasické „Kývačky“, kterou jsem kdysi měl, a podle fotek je tedy aspoň pro mě nádherná. Co Vy na ni?

Mě se líbilo dokonce i co dělali v Číně v 350 – klasicky vypadající stroj pod značkou Jawa, ovšem v čtyřtaktu. Ta indická motorka je taky krásná, vydařila se. V Indii Jawu milují, jak se tam hodně vyvážela, postavili tam pak fabriky, kde na jawáckém základě dělali motorky. Teď bylo 90. výročí a na oslavách tam předvedli i jednu tu novou indickou Jawu. V Indii se to vyrábí ve velkém, nestačí je dělat. Motorka má klasický tvar skoro jako stará „Kývačka“, ale dělá se ve čtyřtaktu a liší se třeba tím, že má blinky. Nětkdo namítá, že už to není česká Jawa, ale mě se to líbí. Jen s motorkami klasických tvarů má podle mě dnes Jawa šanci uspět. Sem se to zatím ale nedostane, kvůli homologaci, možná ji budou dovážet časem.

Je sen, mít ještě něco od Jawy?

Sen je přijít k někomu na hůru a najít tam předválečný motocykl.

To se ještě stává?

Někdo říká: „To už neexistuje, takhle to najít!“ Mám ale kamaráda, který měl to štěstí a nedávno takto motorku po letech vypátral. Protože když sem vtrhl Hitler, ty silnější motorky nacisté hned chtěli zabavit. Lidé to proto měli různě poschovávané. Tak to našel pak i ten známý. Bylo to na půdě zaházené starými koberci, kam se nikdo léta nepodíval, ani když na domě spravovali před 30 lety střechu. Našli tam úplně originální, zachovalou motorku ještě na pneumatikách Baťa, ze 36. roku.

To musela být asi velká radost!

Motorka má teď hodnotu přes půl milionu. Ale těch šancí to takhle nalézt je stále méně, starých baráků ubývá. Když jsem já kdysi kupoval jednu z těch starých motorek, byla v seně a ani nebylo poznat, co to vlastně je, v jakém byla stavu. Až pak jsme objevili, že to je Jawa, ta z roku 1932. Na nějaký takový objev bych ještě někdy rád narazil. Jinak doufám, že se nám bude dál dařit pořádát jawácké akce, které jsou v naší republice jedněmi z nejněvšších svého druhu. Má z nich radost spousta lidí, kteří si vzpomenu, že jejich předkové podobnou Jawu nebo Čezetu vlastnili. Díky akcím pak vzrůstá i zájem o tyto motorky a tím vlastně i jejich cena.

Nikola Synek

ALEXANDRIA
Spa & Wellness hotel

WELLNESS CENTRUM

Výhodná cena vstupu pondělí – čtvrtek
od 320 Kč / 2 hodiny

Noční wellness se saunovými ceremoniály
vždy v pátek od 18:30 hodin
cena: 500 Kč / 2 hodiny

tel.: 577 682 756
e-mail: alexandriawellness@lazneluhacovice.cz
www.HotelAlexandria.cz

Pomoc seniorům a rodinám starajícím se o své nemohoucí blízké

PŮJČOVNA POSTELÍ

Kontakt:

Jednoduché ovládání = vyšší samostatnost
Ulehčení od fyzické zátěže příbuzných při polohování a manipulaci
Možnost zapůjčení dalších kompenzačních pomůcek

Další informace naleznete na: www.pujcovnaposteli.cz

Ludmila Navláčilová / e-mail: info@pujcovnaposteli.cz / tel: 601 601 316

ZUPCOMP

Servis výpočetní techniky
a správa sítí

tel. 777 851 999

e-mail: info@zupcomp.cz | www.zupcomp.cz

SEZNÁMENÍ

Svobodný muž, 41 let, se chce seznámit s ženou od 30 do 50 let. Mé zájmy jsou cestování, hudba, kultura, kino.

Telefon: 728 750 009

sdružení POLUSS

Veškeré zednické práce,
rekonstrukce domů, zateplování fasád,
obklady a pokládku zámkové dlažby

Kontakt: František Hrnčířik, Luhačovice
Tel. 731 457 602 / e-mail: poluss@centrum.cz

DDM LUHAČOVICE

hledá kvalifikovaného pedagoga
s úvazkem 1,0 a 1,5 hod. týdně na vedení
zájmového kroužku Taneční, Agility.
Bližší informace v DDM Luhačovice.

VÝTVARNÉ KURZY

malování olejem a akrylem
i pro začátečníky
SOKOLOVNA LUHAČOVICE
TEL: 775 055 985
www.cbds.cz

Kalendář Luhačovice 2020

zakoupíte v infocentru

VÝZVA

Tým charitativního závodu Charity Jam, který se v Brumově-Bylnici každoročně koná na podporu dětí a mládeže s handicapem, prosí o pomoc při hledání osob, jež akce podpoří v rámci příštího ročníku.

Znáte ve svém okolí někoho, kdo potřebuje pomoci například s úhradou rehabilitace, nákupem léků, zdravotních pomůcek nebo jiných nezbytných potřeb, které nehradí zdravotní pojišťovna? Pošlete nám prosím jeho životní příběh na e-mail info@charityjam.cz.

Děkujeme!

Více o akci naleznete na www.charityjam.cz.

Tiráž: Periodický tisk územního samosprávného celku. Vydavatel a kontakty na redakci: Městský dům kultury Elektra Luhačovice, příspěvková organizace, Masarykova 950, 763 26 Luhačovice, IČ: 00373281, DIČ: CZ 00373281, tel.: 577 133 980, e-mail: luhainfo@mdkelektra.luhacovice.cz. Měsíčník. Odpovědná redaktorka a autorka nepodepsaných článků: Hana Slováková. Fotografie: Jan Dostál. Grafické zpracování a tisk: Joker, spol. s r. o. Vydávání povoleno. Číslo registrace: MK ČR 11027. Toto číslo vychází 1. 10. 2019